

ПРОФСПІЛКИ

**Що таке профспілки?
Чим корисні студентству?
І як утворити незалежну
студентську профспілку
в твоєму університеті
вже зараз?**

1	Глосарій термінів і скорочень
2	Що таке профспілка? <i>2.1. Що таке первинна профспілка (первинка)?</i>
3	Чим профспілка може бути мені корисною?
4	Хто може бути членом профспілки?
5	Що таке «жовті» профспілки?
6	Чи належать профспілки до органів студентського самоврядування та у чому полягає різниця між ними? <i>6.1. Як створити профспілку?</i>
7	Як створити об'єднання профспілок (ради, конфедерації, федерації)?
8	Що потрібно знати про фінансування і оподаткування профспілок? <i>8.1. Що таке статус неприбутковості?</i> <i>8.2. Чи має профспілка подавати фінансову звітність?</i>
9	Що таке перешкоджання законній діяльності профспілок і як його виявити?
10	Qr-коди

1 ГЛОСАРІЙ ТЕРМІНІВ І СКОРОЧЕНЬ

Профспілка — профспілкова організація; добровільна неприбуткова громадська організація, що об'єднує громадян, пов'язаних спільними інтересами за родом їх професійної (трудової) діяльності (навчання);

Первинка — первинна профспілкова організація/профспілка, що має статус первинної;

«Жовті профспілки» — профспілки, які, замість ефективного захисту прав та інтересів своїх членів, намагаються залагодити конфлікти між ними та роботодавцями (керівництвом закладів освіти), а подекуди й безпосередньо контролюються останніми;

Профком — профспілковий комітет; виборний орган профспілки;

ОСС — органи студентського самоврядування;

ЗВО — заклад вищої освіти;

ФПУ — Федерація профспілок України;

КВПУ — Конфедерація вільних профспілок України;

ЗУ — Закон України;

Закон про профспілки — Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»;

ККУ — Кримінальний кодекс України;

ПКУ — Податковий кодекс України;

ДПС — Державна податкова служба;

ст. — стаття закону;

ч. — частина статті закону;

п. — пункт;

пп. — підпункт

2 ЩО ТАКЕ ПРОФСПІЛКА?

Закон України «Про професійні спілки, їх гарантії діяльності» визначає профспілку як *добровільну неприбуткову громадську організацію, що об'єднує громадян, пов'язаних спільними інтересами за родом їх професійної (трудової) діяльності (навчання)*¹. Уже з цього визначення впливають суттєві ознаки профспілкових організацій: по-перше, громадяни, об'єднані спільними інтересами на робочих місцях або у закладах освіти, утворюють та долучаються до профспілок на добровільній основі. Заборона примусу до участі у профспілках (або інших громадських об'єднаннях) передбачена як Конституцією України², так і вищезгаданим Законом³. По-друге, профспілка є неприбутковою організацією, а отже не має на меті отримання прибутку.

У дійсності профспілки можуть бути кардинально різними організаціями: від новоутворених незалежних первинок на декілька членів до всеукраїнських профспілок, що об'єднують сотні тисяч працівників і входять до найбільших об'єднань на кшталт Федерації профспілок України чи Конфедерації вільних профспілок України.

Згідно із законодавством профспілки незалежні від держави, місцевої влади, роботодавців (що включає також і керівників закладів освіти!), інших громадських об'єднань та політичних партій⁴. Це означає, що на їхню діяльність не можуть впливати зазначені суб'єкти. Утім, на жаль, це не завжди відповідає дійсності, якщо мова йде про так звані «жовті профспілки», до яких ми ще повернемося у Розділі 5.

Так чи інакше, задача цієї брошури й одна із задач Незалежної студентської профспілки «Пряма дія» полягає у популяризації профспілкового руху серед українських здобувачів освіти та допомозі у створенні вашої першої по-справжньому незалежної студентської профспілки на базі вашого університету.

1. частина 1 статті 1 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»

2. ч. 4 ст. 36 Конституції України

3. ч. 3 ст. 7 Закону про профспілки

4. ст. 12 Закону про профспілки

2.1 ЩО ТАКЕ ПЕРВИННА ПРОФСПІЛКА (ПЕРВИНКА)?

У цій брошурі нас найбільше цікавить саме первинна профспілка (або первинна профспілкова організація, вона ж первинка), оскільки саме її можна утворити в університеті з нуля, маючи лише достатню кількість замотивованих студентів і студенток (спойлер: для початку вистачить усього трьох!) та час на підготовку усіх необхідних документів. Відповідно до Закону про профспілки, статус первинних мають профспілки чи організації профспілки, які діють на підприємстві, в установі, організації, **закладі освіти** або об'єднують членів профспілки, які забезпечують себе роботою самостійно чи працюють на різних підприємствах, в установах, організаціях або у фізичних осіб⁵.

Тож, як правило, первинні профспілки утворюються на окремо взятому підприємстві, а у випадку зі студентськими профспілками – на базі конкретного закладу освіти. Важливо розуміти, що утворення такої профспілки *не вимагає від її майбутніх членів будь-якого узгодження із адміністрацією університету*. Це б порушувало принцип незалежності, про який йшлося вище. Ба більше, навіть для використання назви закладу освіти у назві первинної профспілки не потрібно питати будь-якого дозволу у керівництва університету. Хоча Законом «Про громадські об'єднання» і передбачено, що у власній назві громадського об'єднання назва університету може використовуватися лише за згоди відповідного навчального закладу, це обмеження не поширюється на профспілки⁶.

Первинки можуть утворюватися як організаційні ланки (первинні організації) більшої профспілки і діяти або на підставі власного статуту, або ж на підставі статуту такої профспілки, про що вони повідомляють Міністерство юстиції. Проте, враховуючи принцип автономності первинок «Прямої дії», наразі ми реєструємо первинки як окремі профспілки зі статусом первинних із перспективою об'єднання їх у федерацію. Саме про такий спосіб утворення й легалізації первинок йтиметься далі у цій брошурі.

5. ч. 2 ст. 11 Закону про профспілки

6. Постанова Апеляційного суду Кіровоградської області у справі № 398/1187/16-ц від 03.05.2018: «Отже, порядок утворення профспілки, її реєстрація та найменування не врегульовані Законом України «Про громадські об'єднання»..., а законодавство про профспілки визначено ст.4 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»».

З ЧИМ ПРОФСПІЛКА МОЖЕ БУТИ МЕНІ КОРИСНОЮ?

Найголовніше, що може дати профспілка своїм членам — це захист їхніх прав та інтересів як працівників, або ж, у нашому випадку, як студентів. На практиці це проявляється у щоденній боротьбі за кращі умови праці і навчання, яку члени профспілок мають змогу здійснювати колективно, а отже з більшою силою та впливом, аніж у випадку поодиноких і розрізнених дій.

Якщо конкретніше, то участь у студентській профспілці дає наступні переваги⁷:

1. Без погодження первинної профспілки студента-члена і студентку-членкиню такої профспілки не може бути відраховано із закладу вищої освіти⁸!
2. У випадку порушень прав та інтересів студентів профспілка може висувати вимоги щодо усунення цих порушень, вступати в перемовини із керівництвом ЗВО, формувати індивідуальні та колективні звернення (заяви, скарги).
3. Причому, відповідно до статті 19 Закону про профспілки, у питаннях колективних інтересів працівників і працівниць (у нашому випадку — студентів і студенток) профспілка здійснює представництво і захист **незалежно від їхнього членства у профспілці**, а щодо індивідуальних прав та інтересів — здійснює представництво і захист саме членів та членкинь профспілки⁹;

⁷ Перелік не є повним, оскільки тут ми виділили лише ті права профспілок, що можуть бути корисні студентам.

⁸ ч. 3 ст. 34 ЗУ «Про вищу освіту».

⁹ Наприклад, якщо всім студентам-отримувачам соціальної стипендії в ЗВО затримують виплати, тоді профспілка представляє інтереси усіх цих студентів, незалежно від їхнього членства, а якщо стипендію затримують окремому студенту чи студентці, то у такому випадку формально їй необхідно бути членом/членкинею профспілки, аби остання могла надати необхідну допомогу.

4. Навіть студентські профспілки можуть залучатися до захисту трудових прав їхніх членів, тобто здійснювати громадський контроль за виплатою зарплати, дотриманням законодавства про працю та охорону праці тощо¹⁰;
5. Профспілки мають право проводити страйки, збори, мітинги, походи і демонстрації¹¹;
6. Профспілки можуть впливати на визначення критеріїв отримання соціальної стипендії студентам і студенткам та у розробці програм соціальної підтримки для них¹²;
7. Голови первинних профспілок університету мають право брати участь у засіданнях Вченої ради університету, що дозволяє збільшити вплив членів і членкинь профспілок на рішення, що приймаються в закладі освіти¹³;
8. Профспілки мають спеціальне право на отримання у 5-денний термін від керівництва закладу освіти інформації щодо соціально-економічних прав своїх членів, а також щодо результатів господарської діяльності закладу¹⁴;
9. Профспілки стоять на захисті житлових прав громадян, а отже забезпечують захист студентства у питаннях надання місць у гуртожитках, забезпечення комфортних і безпечних умов проживання, протидії незаконним виселенням тощо¹⁵.

10. ст. 20 Закону про профспілки

11. ст. 27 Закону про профспілки

12. ст. 23 Закону про профспілки

13. ч. 3 ст. 36 ЗУ «Про вищу освіту»

14. ч. 1 ст. 28 Закону про профспілки

15. ст. 32 Закону про профспілки

Окрім вищезазначеного, Законом про профспілки **передбачено право членів виборних органів профспілки** (голова профспілки та члени комітету) та повноважних представників цих органів, зокрема¹⁶:

1. відвідувати та оглядати приміщення закладів освіти, де навчаються члени і членкині профспілки;
2. безпосередньо звертатися з профспілкових питань усно або письмово до керівника закладу освіти та інших посадових осіб;
3. перевіряти роботу їдалень, студентських лікарень та гуртожитків;
4. розміщувати власну інформацію у приміщеннях і на території закладу освіти в доступних для студентів та студенток місцях;

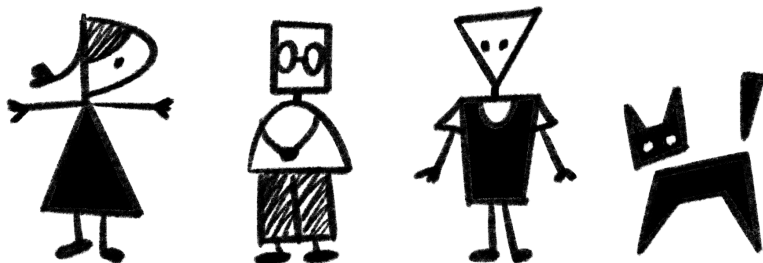
16. ст. 40 Закону про профспілки

ВАЖЛИВО!

Відповідно до ч. 1 ст. 42 Закону про профспілки, **керівник закладу освіти зобов'язаний сприяти створенню належних умов** для діяльності профспілкових організацій, що діють у цьому закладі.

4 ХТО МОЖЕ БУТИ ЧЛЕНОМ ПРОФСПІЛКИ?

До складу студентської первинки входять, як правило, студенти і студентки закладу освіти, на базі якого створена сама первинка. Варто зауважити при цьому, що входять до неї можуть не лише безпосередньо студенти відповідного навчального закладу. У статуті профспілки передбачається порядок і умови прийняття членів і членкинь. Так, наприклад, статутами первинних профспілкових організацій «Прямої дії» передбачена можливість участі у них:

- колишніх студентів і студенток відповідного університету, протягом 2 років після випуску;
- відратованих студентів і студенток;
- осіб, які перебувають у академвідпустці;
- аспірантів і докторантів;
- осіб, які тимчасово припинили навчання у зв'язку із вихованням дітей, хворобою тощо.

Статут профспілки може передбачати обмеження щодо подвійного членства, що унеможливорює членство однієї особи в двох або більше профспілках одночасно. Законом передбачено обмеження щодо участі роботодавців (у нашому випадку – керівників закладів освіти) у виборчих органах профспілки будь-якого рівня, проте участь у профспілці загалом не заборонена. Чому це проблема – розповімо у наступному розділі!

5 ЩО ТАКЕ «ЖОВТІ» ПРОФСПІЛКИ?

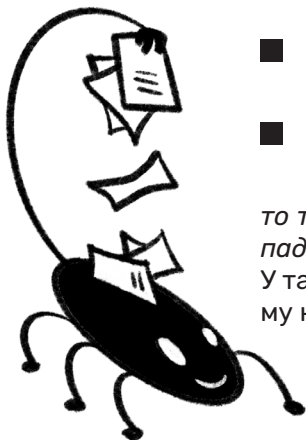
«Жовтими» називають ті профспілки, які, замість ефективного захисту прав та інтересів своїх членів, намагаються залагодити конфлікти між ними та роботодавцями, а подекуди й безпосередньо контролюються останніми. На превеликий жаль, серед українських профспілок така практика доволі поширена, зокрема це стосується й студентських та студентсько-викладацьких первинок у закладах освіти.

Два найбільші профспілкові об'єднання в Україні — Федерація профспілок України (ФПУ) та Конфедерація вільних профспілок України (КВПУ) — включають масу прикладів «жовтих» профспілок, що значною мірою дискредитували профспілковий рух в Україні. Статuti багатьох профспілок ФПУ, приміром, передбачають членство представників роботодавців, що унеможливлює реальну незалежність таких профспілок, відтак вся їхня діяльність зводиться до розподілу соціальних благ, наданих роботодавцем.

Авжеж, і серед профспілок-членів цих об'єднань зустрічаються дієві профспілки, а тому робити зважені висновки можна лише на основі конкретних дій, а не за приналежністю до ФПУ/КВПУ. Так чи інакше, **якщо ваша локальна студентська профспілка:**

- існує лише «на папері», а насправді про її існування не знають або не згадують навіть її члени і членкині;
- займається лише організацією заходів, а не захистом прав та інтересів студентів;
- не спроможна діяти незалежно від адміністрації, ОСС тощо,

то тоді немає сумнівів, що вона — жовта, а отже випадку порушення ваших прав вона вас не захистить. У такій ситуації вам рішуче необхідна по-справжньому незалежна студентська профспілка!

ЧИ НАЛЕЖАТЬ ПРОФСПІЛКИ ДО ОРГАНІВ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

ТА У ЧОМУ ПОЛЯГАЄ РІЗНИЦЯ МІЖ НИМИ?

Як зазначило Міністерство освіти і науки України у Листі від 08.09.2015 № 1/9-427, профспілкові організації студентів *«...не є органами студентського самоврядування та відповідно до ЗУ «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» є громадськими організаціями, членство в яких є добровільним»*. Різниця, таким чином, полягає у тому, що, у той час як до «студентського самоврядування» автоматично належать усі студент_ки відповідного ЗВО¹⁷, вступ до та вихід з профспілки є добровільним рішенням студентів і студенток¹⁸.

В ідеалі, якби все працювало саме так, як про це пишуть в Законі «Про вищу освіту», органи студентського самоврядування були би достатнім засобом для захисту прав та інтересів студентів та студенток і давали б їм можливість брати повноцінну участь в управлінні університетом. Проте, на жаль, на практиці все далеко не так: оскільки адміністрації ЗВО зобов'язані забезпечувати умови для діяльності ОСС, при цьому залишаючи за собою ширші повноваження в керуванні закладом, студентське самоврядування як стала структура вимушена забезпечувати співпрацю між адміністрацією та студентами, а подекуди й виконувати її розпорядження. Враховуючи те, що у великих вишах ОСС нерідко відтворюються найгірші традиції представницької демократії (брехливі виборчі кампанії, кар'єризм, низька явка на вибори тощо), самоврядування стає недоступним і відчуженим від пересічних студентів.

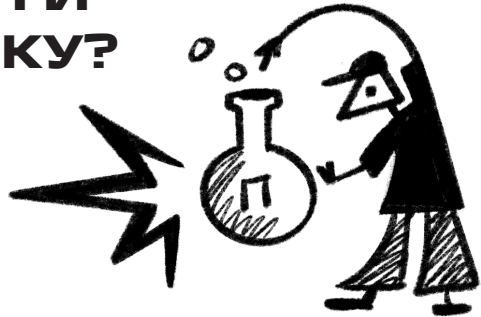
Очевидно, можуть існувати сильні та ефективні ОСС, та, навпаки, не-ефективні профспілки (ситуація із жовтими профкомами в університетах саме така). Проте у випадку із профспілками, на наш погляд, існує очевидна перевага: можливість самостійного утворення студентами повністю незалежної структури та управління нею на засадах прямої демократії.

¹⁷. ч. 2 ст. 40 ЗУ «Про вищу освіту»

¹⁸. *Принаймні формально, бо в дійсності серед жовтих студентських профспілок поширена практика доєднувати до них усіх підряд в процесі вступу до вишу.

ЯК СТВОРИТИ ПРОФСПІЛКУ?

Щоб створити первинну профспілку, необхідно виконати такі кроки:

1. Зібрати щонайменше **3 особи**, які бажають створити профспілку.

2. Провести установчі збори. На них необхідно¹⁹:

- Ухвалити рішення про створення профспілки. Це рішення має бути прийняте більшістю голосів присутніх на зборах;
- Визначити повну назву профспілки, її скорочену назву (за наявності), місце знаходження її виборних органів (юридичну адресу);
- Затвердити статут профспілки. Статут — це основний документ профспілки, який визначає її цілі, завдання, структуру та порядок діяльності. *Детальніше про те, що має містити статут, читайте у ст. 15 Закону про профспілки;*
- Обрати керівника та сформувати органи управління: Голову Профспілки і Комітет. До складу виборних органів можуть входити голова профспілки, його заступник(и), секретар та інші члени.
- Визначити особу, яка представлятиме профспілку під час реєстрації та в інших правовідносинах із державою;
- Скласти протокол установчих зборів та список учасників зборів. Ці документи слугують підтвердженням законності створення профспілки.

19. ст. 9 ЗУ «Про громадські об'єднання»

З. Підготувати пакет документів для легалізації. До пакету документів входять²⁰:

- Заява про державну реєстрацію створення юридичної особи - громадського формування (форма 4);
- Статут профспілки (прошитий, пронумерований та підписаний Головою);
- Протокол установчих зборів (прошитий, пронумерований та підписаний Головою);

- Відомості про виборні органи (ім'я, дата народження Голови Комітету Профспілки, інших членів Комітету, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), посада, контактний номер телефону та інші засоби зв'язку), відомості про особу (осіб), яка має право представляти профспілку для здійснення реєстраційних дій (ім'я, дата народження, контактний номер телефону та інші засоби зв'язку)²¹.

Приклади усіх цих документів, що були використані для легалізації первинних профспілок «Прямої дії», можна переглянути за QR-кодом у Розділі 10 цієї брошури!

20. ч. 3 ст. 16 Закону про профспілки

21. ст. 17 ЗУ «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань»

ВАЖЛИВО!

Статут та Протокол також мають бути прошиті. Про те, як прошивати документи, можна знайти безліч відео-гайдів та прикладів в інтернеті за відповідним запитом (один з прикладів вказали за QR-кодом у Розділі 9).

До форми Заяви про державну реєстрацію створення юридичної особи - громадського формування періодично вносяться зміни, і ми стараємося оновлювати шаблони відповідно до них, проте краще додатково переконатися, що ви використовуєте актуальну форму - знайти відповідні файли можна на сайті Мініюсту.

4. Здійснити державну реєстрацію профспілки в одному з наступних органів:

- Територіальне управління юстиції за місцем розташування профспілки, *або*
- Центр надання адміністративних послуг за місцем розташування організації.

ВАЖЛИВО!

- Профспілка набуває статусу юридичної особи лише після легалізації. Хоча, формально кажучи, Законом передбачено не реєстрацію, а **легалізацію** профспілок, оскільки обов'язковість реєстрації порушувала би право на свободу об'єднання в профспілки, фактично практика показує, що дії від імені нелегалізованої профспілки (крім дій, пов'язаних з легалізацією) можуть не визнаватися органами влади та установами;
- Документи для реєстрації необхідно подати протягом 60 днів з дня проведення установчих зборів;
- Державна реєстрація (легалізація) здійснюється безкоштовно;
- Після реєстрації необхідно звернутися до податкової служби для включення профспілки до Реєстру неприбуткових установ та організацій (про це детальніше у Розділі 8).

7.1 ЯК СТВОРИТИ ОБ'ЄДНАННЯ ПРОФСПІЛОК (РАДИ, КОНФЕДЕРАЦІЇ, ФЕДЕРАЦІЇ)?

Відповідно до статті 8 Закону про профспілки, профспілки та їхні організації (якщо це передбачено статутом) мають право на добровільних засадах створювати об'єднання (ради, федерації, конфедерації тощо) за галузевою, територіальною або іншою ознакою, а також входити до складу об'єднань та вільно виходити з них.

Процес створення об'єднання профспілок:

- **Укладання угоди:** профспілки, що бажають створити об'єднання, укладають відповідну угоду;
- **Затвердження статуту:** профспілки-засновники затверджують статут (положення) об'єднання;
- **Визначення прав:** права об'єднань профспілок визначаються профспілками, які їх створили, відповідно до Закону про профспілки, а також статутами (положеннями) цих об'єднань;
- **Визначення статусу:** статус об'єднань профспілок визначається за статусом профспілок-членів відповідного об'єднання.

ВАЖЛИВІ МОМЕНТИ²²:

- *Різні типи об'єднань:* Закон передбачає можливість створення різних типів об'єднань: ради, федерації, конфедерації тощо;
- *Різні ознаки об'єднання:* Об'єднання можуть створюватися за галузевою, територіальною або іншою ознакою;
- *Вільний вступ та вихід:* Профспілки мають право вільно вступати до об'єднань і виходити з них.

²². ст. 3 Закону про профспілки

ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО ФІНАНСУВАННЯ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ПРОФСПІЛОК?

Основне джерело фінансування діяльності більшості профспілок — це членські внески. Більш того, згідно із визначенням зі ст. 1 Закону про профспілки, сплата членських внесків є однією із вимог членства. Це, тим не менш, не забороняє профспілкам встановлювати винятки з обов'язку сплати внесків у власних статутах. Так, наприклад, статутами первинок «Прямої дії» передбачається, що сплата членських внесків стає добровільною під час дії воєнного стану.

Окрім придбання майна за рахунок членських внесків, право власності профспілок виникає із таких підстав²³:

- придбання майна за рахунок інших власних коштів, пожертвувань громадян, підприємств, установ та організацій або на інших підставах, не заборонених законодавством;
- передачі їм у власність коштів та іншого майна засновниками, членами профспілки, державними органами або органами місцевого самоврядування;
- придбання майна та отримання коштів у результаті господарської діяльності створених ними підприємств та організацій.

Попри те, що, відповідно до ч. 4 ст. 34 Закону про профспілки, *фінансовий контроль за коштами профспілок та їхніх об'єднань державними органами та органами місцевого самоврядування не здійснюється*, а натомість за це відповідають контрольно-ревізійні органи, обрані відповідно до статутів (положень) таких профспілок та об'єднань, на практиці усе не так просто як може здаватися.

23. ч. 2-3 ст. 34 Закону про профспілки

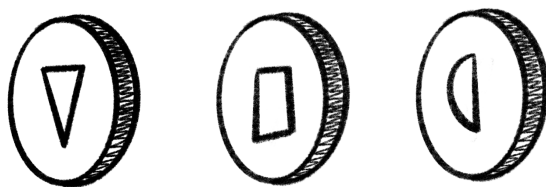
8.1 ШО ТАКЕ СТАТУС НЕПРИБУТКОВОСТІ?

Як зазначалося у Розділі 2 цієї брошури, профспілки є неприбутковими громадськими організаціями. Це означає, що *доходи профспілки використовуються виключно для фінансування видатків на утримання такої профспілки, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її статутом*²⁴. Відтак, профспілки звільняються від сплати податку на прибуток. Однак статус неприбутковості необхідно підтвердити. Для цього треба переконатися, що профспілка відповідає двом вимогам²⁵:

Вона утворена та зареєстрована в порядку, визначеному Законом про профспілки;

Статут профспілки містить заборону розподілу отриманих доходів (прибутків) або їхньої частини серед засновників (учасників), членів профспілки, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів виборних органів та інших пов'язаних з ними осіб; а також передбачає передачу активів одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зарахування до доходу бюджету у разі припинення юридичної особи (у результаті її ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення).

Якщо ці вимоги виконуються, тоді необхідно подати до будь-якої державної податкової інспекції або територіального органу Державної податкової служби реєстраційну заяву за формою 1-РН (*посилання на форму у Розділі 10*) і засвідчити підписом голови або представника профспілки копію статуту²⁶.

24. пп. 133.4.2 Податкового кодексу України

25. пп. 133.4.1 ПКУ

26. п. 6 Порядку ведення Реєстру неприбуткових установ та організацій, включення неприбуткових підприємств, установ та організацій до Реєстру та виключення з Реєстру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 липня 2016 р. № 440

8.2 ЧИ МАЄ ПРОФСПІЛКА ПОДАВАТИ ФІНАНСОВУ ЗВІТНІСТЬ?

Усім, хто планує займатися легалізацією профспілки та вказувати себе як її голову, слід мати на увазі, що відразу після повідомлення від Мін'юсту про реєстрацію юридичної особи вам почнуть дзвонити з банків, переконуючи відкрити рахунок саме у них. Так само слід мати на увазі, що відкривати рахунок ви не зобов'язані, і доцільність цього ви маєте оцінити самі. Для отримання офіційних пожертвувань або грантів дійсно треба мати рахунок, і в такому разі подання звітності обов'язкове.

За підсумками календарного року, не пізніше ніж через 60 днів після його закінчення, профспілки, які мають код ЄДРПО, статус неприбутковості, рахунок і рух коштів на ньому, подають звіт про використання доходів (прибутків) неприбуткової організації за формою, затвердженою ДПС України, та річну фінансову звітність²⁷.

²⁷. Останній абзац п. 46.2 ПКУ

ЩО ТАКЕ ПЕРЕШКОДЖАННЯ ЗАКОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФСПІЛОК І ЯК ЙОГО ВІЯВИТИ?

В Україні перешкодження законній діяльності професійних спілок або їхніх органів є злочином та карається відповідно до ст. 170 Кримінального кодексу України.

Перешкодження може виражатися в ігноруванні законних рішень профспілок або прийнятті рішень без згоди профспілкових органів, якщо така згода необхідна. Перешкодженням також можуть вважатися погрози, насильство, вчинення інших протиправних дій щодо керівників або членів профспілок.

Якщо вам не дають вільно здійснювати діяльність профспілки, передбачену Статутом та/або законом, відмовляють у реалізації законних прав профспілки (див. Розділ 3 цієї брошури) — *це і є перешкодження законній діяльності профспілки (або її органів)*. У такому випадку сміливо нагадуйте порушнику про статтю 170 ККУ — на представників адміністрації це має спрацювати. У крайньому разі можна й справді повідомити в поліцію про випадок перешкодження. Та все ж найкращим захистом для профспілки є аж ніяк не правоохоронні органи, а її публічність і масовість. **Саме студентська солідарність та належний розголос здатні викрити й побороти будь-яке порушення профспілкових прав!**

**SOLIDARITY FOREVER — FOR THE
UNION MAKES US STRONG!**

10 QR-КОДИ

Канал «Прямої дії»
в Телеграмі

Звернутися по
правову допомогу

Шаблон заяви про
включення до реєстру
неприбуткових
організацій (форма
1-РН)

Шаблони реєстраційних
документів

**СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВИЙ
СИНДИКАТ «ПРЯМОЇ ДІЇ»**

2026

